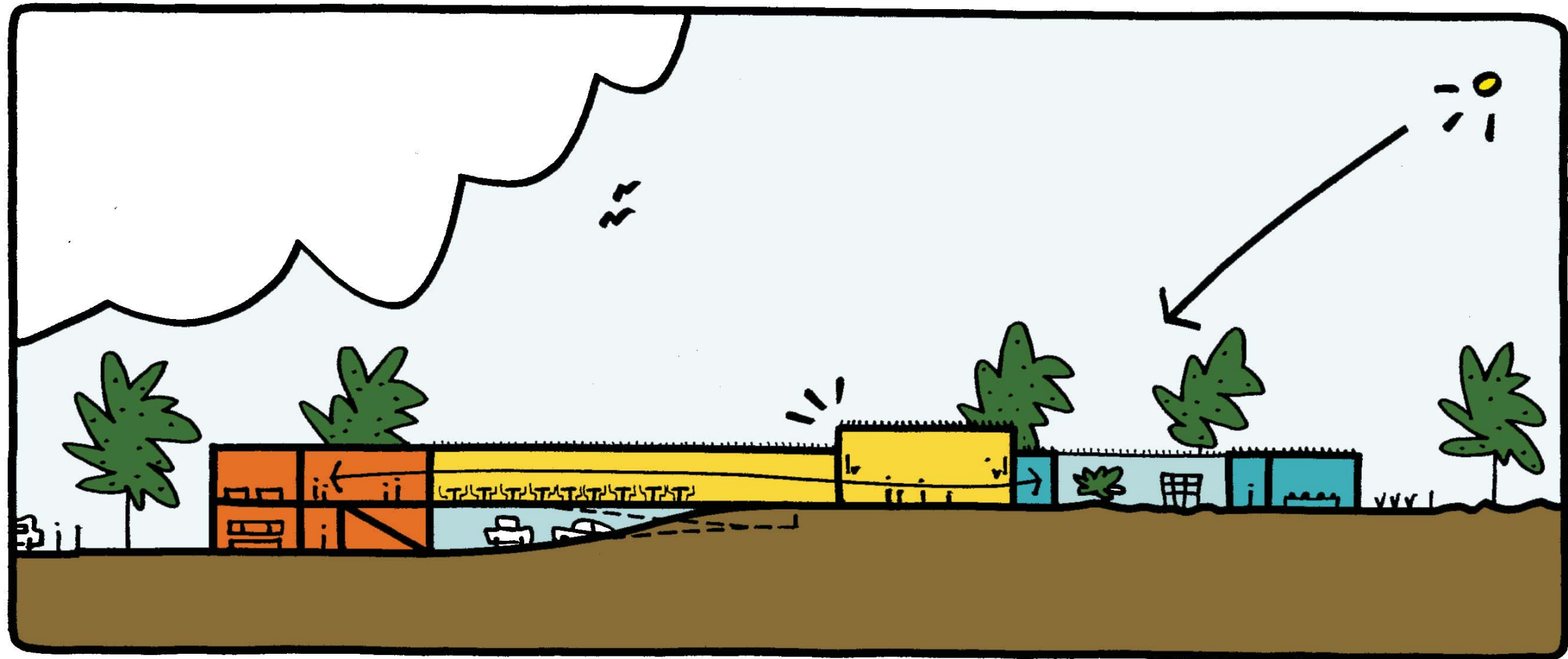

HEEMSCHOOL II + INTERNAAT

VISIE NIEUWBOUW INTERNAAT EN SCHOOLGEBOUW VOOR MPI EN BUSO
TE NEDER-OVER-HEEMBEEK

18 10 2007

INHOUD

- 1 INLEIDING**
- 2 OBSERVATIES**
- 3 INPLANTING**
- 4 EEN INTERNAAT IS EEN GROOT HUIS**
 - 4.1 PROGRAMMA**
 - 4.2 CIRCULATIE**
 - 4.3 PATIO'S**
 - 4.4 PLANNEN - SNEDES - GEVELS**
 - 4.5 VISUALISATIE**
- 5 HEEMSCHOOL II: MPI EN BUSO**
 - 5.1 PROGRAMMA**
 - 5.2 CIRCULATIE**
 - 5.3 PATIO'S**
 - 5.4 PLANNEN - SNEDES - GEVELS**
 - 5.5 VISUALISATIE**
- 6 DUURZAAM BOUWEN**
- 7 ANALYSE BOUWBUDGET**
- 8 FASERING**

in opdracht van :

Gemeenschapsonderwijs
Jacqmainlaan 20
1040 Brussel
t 02 790 92 00
f 02 790 95 20

1 INLEIDING

Dit projectvoorstel is het resultaat van een intens ontwerpproces. Het voorstel is geen definitief ontwerp maar een eerste aanzet voor een kwaliteitsvol internaat en school met een vernieuwende vormgeving.

Graag willen we samen met de opdrachtgever 'het Gemeenschapsonderwijs', de directie van de scholen en het internaat en alle gebruikers dit project realiseren. We hopen dat U in deze documenten de geestdrift en de creativiteit terugvindt waarmee wij aan dit voorstel werkten.

2 OBSERVATIES

Wat ons uitermate boeit aan de opdracht voor de scholen en het internaat is om te onderzoeken hoe je deze gebouwen een persoonlijke uitstraling geeft die op maat van het kind gesneden is. De kinderen brengen immers een belangrijke deel van hun tijd door in deze gebouwen.

Het is belangrijk dat de gebouwen de uitstraling hebben van een groot huis. Een huis met vele kamers. Er zijn verschillende soorten kamers te onderscheiden: het klaslokaal, de gemeenschappelijke ruimtes en de speel- en wandelgangen in de school en de individuele slaapkamer, de leefruimte en de centrale speelruimte in het internaat.

De gebouwen voor MPI, BUSO en het internaat anno 2007 moeten iets hebben van een 'thuis'. Een plek waar je aangenaam kan verblijven op huiskamerniveau. Elke bewoner en gebruiker heeft immers recht op zijn portie huiselijk comfort en geborgenheid.

'Voor kinderen plannen betekent dus levendigheid plannen, betekent ruimte en tijd scheppen om te groeien en betekent met de ruimte mee durven te veranderen ...' (Italiaanse pedagoo Malaguzzi)

3 INPLANTING

Het nieuwe internaat en de scholen vormen het begin van een nieuwe 'campus' op deze site. In een parkachtige omgeving bevinden het nieuwe internaat en de scholen zich naast de reeds bestaande gebouwen: de charmante directeurswoning, de functionele busloods en het recent gebouwde administratief gebouw voor het MPI. Het huidige internaat wordt verbouwd.

Het nieuwe internaat bevindt zich op het 'vrije' terrein tussen het huidige internaat en het administratief gebouw voor het MPI.

Het nieuwe schoolgebouw voor MPI en BUSO vervangt GO1 en GO2. Het bestaande internaat wordt verbouwd en opnieuw aangesloten op het nieuwe schoolgebouw.

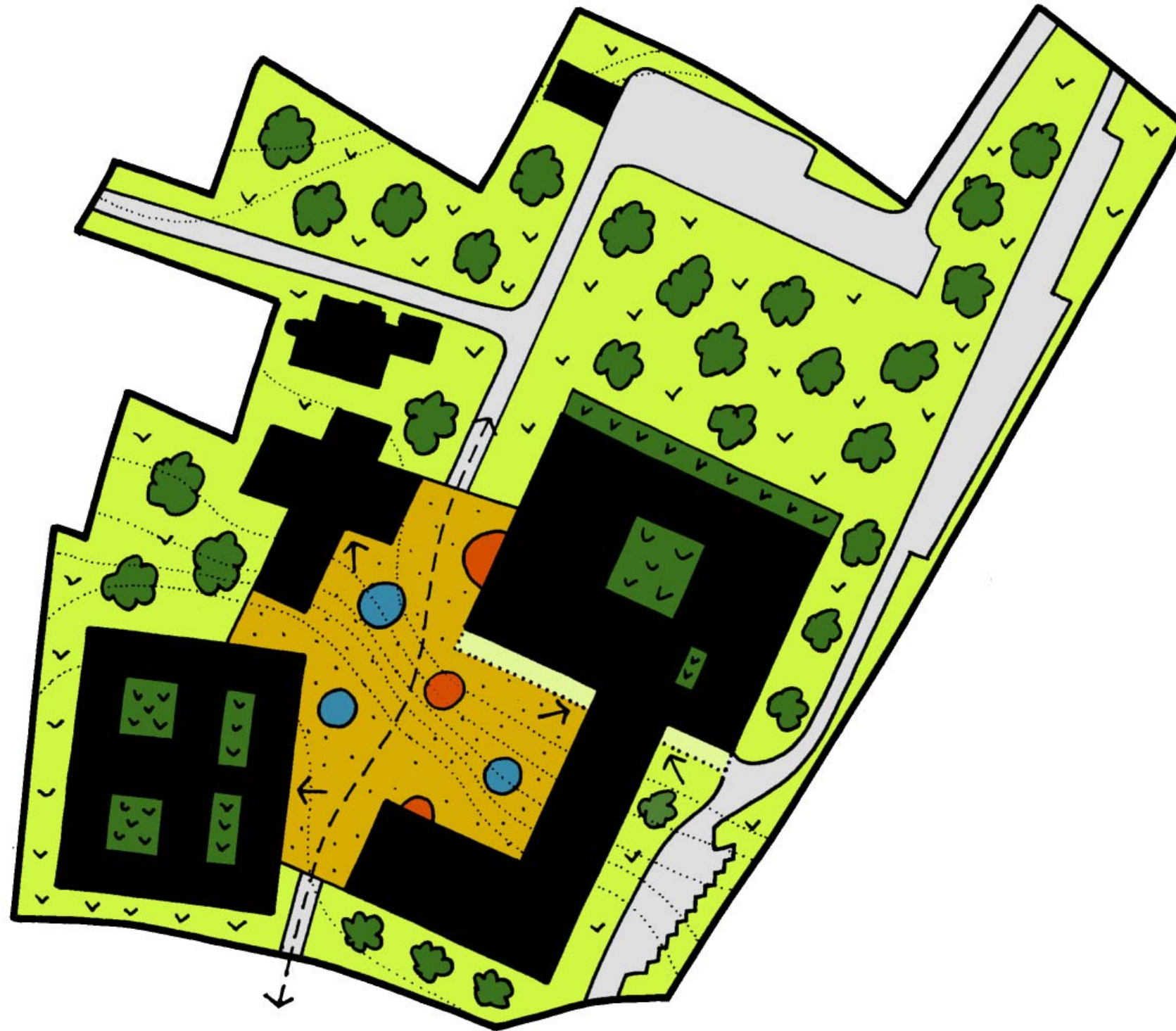
Door de compacte volumes van de nieuwe gebouwen en door hun positionering ontstaat tussen de gebouwen een centrale buitenruimte. Deze centrale buitenruimte is de speelplaats bij uitstek voor alle kinderen. Het is een eenvoudig te begrenzen ruimte met een duidelijk overzicht over alle gebouwen en hun ingangen. In de aanleg van de speelplaats worden duidelijke plekken gemaakt met elk hun eigen karakter per leeftijdsgroep. De kinderen kunnen indien gewenst 's morgens centraal op de speelplaats afgezet en er 's avonds weer op gehaald.

Het nieuwe internaat en de scholen worden binnen de campus duidelijk herkenbare entiteiten. Door hun gevels anders te behandelen worden de gebouwen leesbaarder voor iedereen en in het bijzonder voor de kinderen.

De inplanting van de gebouwen maakt het mogelijk de werken in tijd en ruimte te faseren.

Het terrein biedt tevens de mogelijkheid om in de toekomst de school en zijn infrastructuur verder uit te breiden aan de zuidoostelijke kant van het terrein.

De huidige omgevingsaanleg zal voorlopig integraal behouden blijven op enkele kleine aanpassingen na.

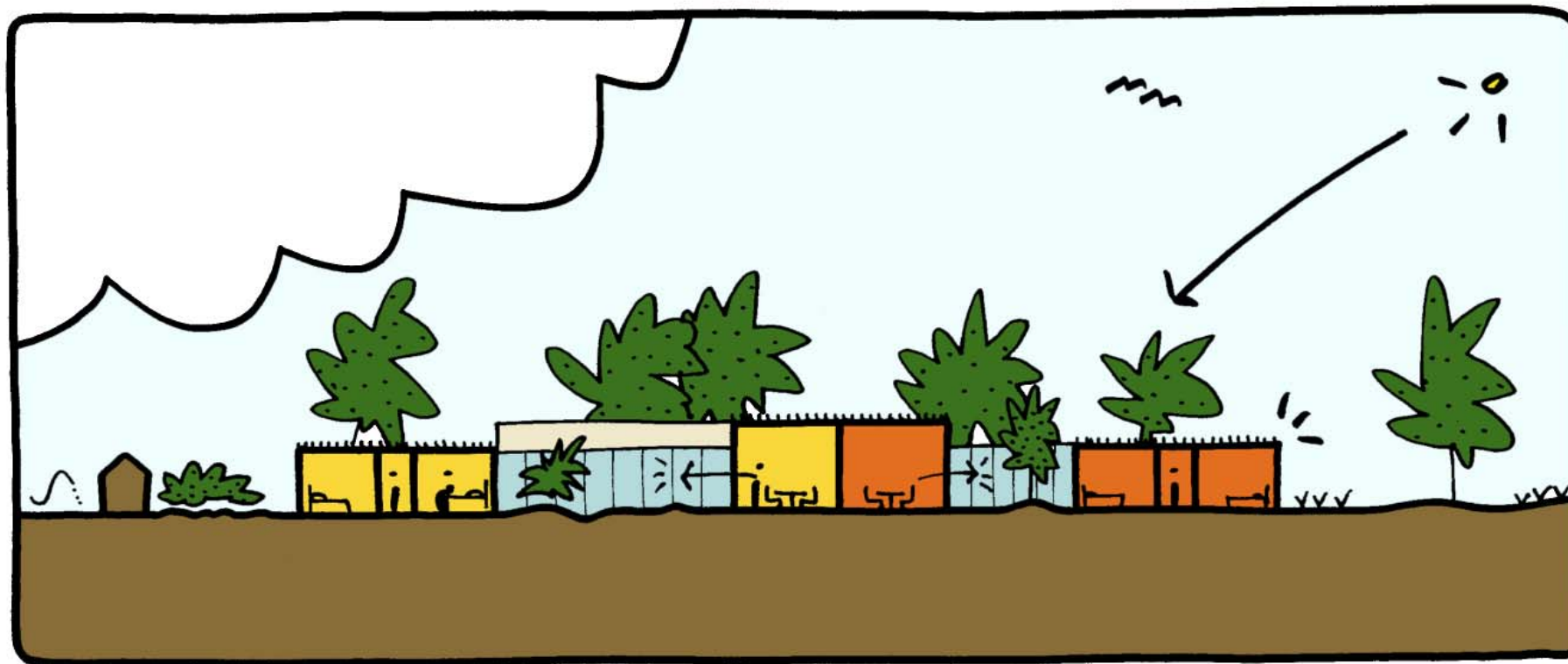
4 EEN INTERNAAT IS ALS EEN GROOT HUIS

Een internaat is als een groot huis met verschillende kamers. Van grote gezellige kamers waar men met verschillende kan spelen, lezen en praten tot en met kleine kamers waar men zich individueel kan terugtrekken.

Zoals bij een klassiek huis zijn er ook bij het internaat verschillende soorten kamers te onderscheiden: de individuele slaapkamer, de per leefgroep gemeenschappelijke leefruimte en de centrale speelruimte.

Deze drie verschillende ruimtes hebben elk hun bijzondere breedte, hoogte, lichtinval en relatie met de buitenomgeving. Elke soort ruimte heeft zijn eigen portie geborgenheid en gezelligheid eigen aan de specifieke functie van de ruimte. De gemeenschappelijke speelruimte is volledig beglaasd en open, de leefruimtes per groep zijn half open en de individuele slaapkamers hebben een eerder introvert karakter. Dit wordt nog versterkt door de verschillende hoogtes. De slaapkamers zijn lage ruimtes, op schaal van het individu, de gemeenschappelijke ruimtes zijn hoge ruimtes, op schaal van de gemeenschap.

Alle ruimtes zijn geschakeld rond vier patio's. De twee zuidelijke patio's delen elk twee leefgroepen, de twee noordelijke patio's hebben elk maar één leefgroep.

4.1 PROGRAMMA

De gemeenschappelijke ruimtes:

De overdekte ingang met de balie, de waak- en overlegkamer voor de begeleiders, de burelen, de snoezelruimte, de was- en strijkrumte, de ehbo-post met time-out ruimte, het technisch lokaal en de speelruimte bevinden zich centraal.

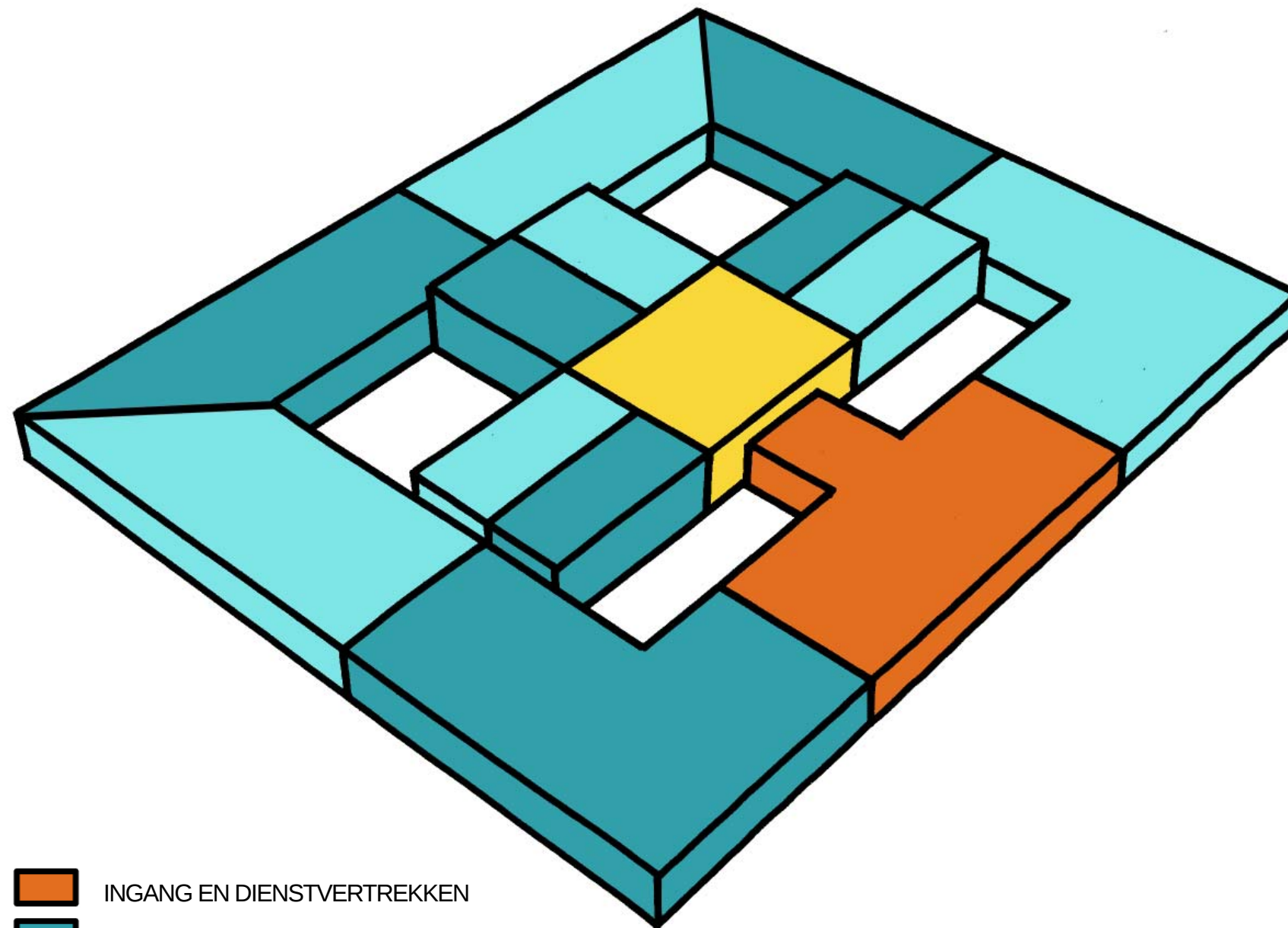
De ingang van het internaat grenst aan de centrale speelplaats. De leerlingen kunnen 's avonds gewoon via de speelplaats van de school naar 'huis'. De ingang is een ruime hal waar voldoende wacht –en vestiaire-ruimte is. Naast de ingang bevindt zich de waak- en overlegkamer voor de begeleiders. Hierdoor is er een permanente controle aan de toegang tot het internaat.

De speelruimte vormt de verbinding tussen de ingang en de leefruimtes per groep. Hier kunnen er verschillende activiteiten doorgaan: de ouders kunnen er tafeltennissen, de kleintjes kunnen er met hun fietsjes rijden,... De wanden kunnen volledig geopend worden naar twee patio's. Hierdoor kan de speelruimte in de zomer een overdekt terras worden.

De leefgroepen:

De leefruimtes zijn aan elkaar schakelbaar. Ze sluiten aan bij de speelruimte. Aan elke leefruimte grenst een ruime patio met een terras. De leefruimtes kunnen vrij ingedeeld worden en bevatten allemaal een keukentje.

Het slaapgedeelte bevat alle slaapkamers van de bewoners, de begeleiders en het nodige sanitair. In slaapkamers zijn de individuele lavabo's en de individuele berguimtes ondergebracht. De slaapkamers van de begeleiders bevinden zich dicht bij de leefruimte.

- INGANG EN DIENSTVERTREKKEN
- LEEFGROEP
- LEEFGROEP
- CENTRALE SPEELRUIMTE

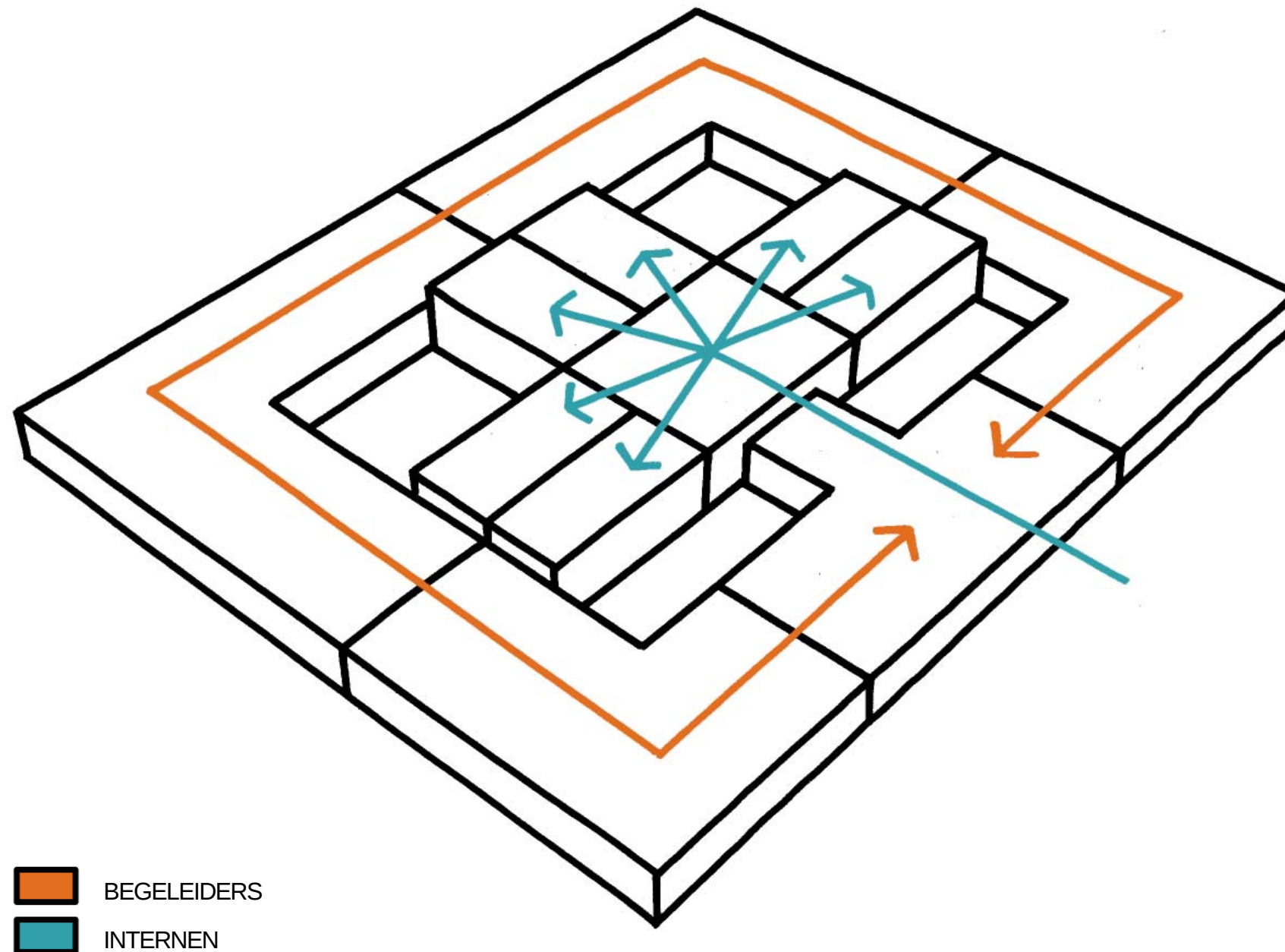
4.2 CIRCULATIE

De overdekte ingang tot het internaat grenst aan de centrale speelplaats.

Bij het betreden van het gebouw doorloopt men steeds de verschillende soorten kamers van gemeenschappelijk ruimtes tot individuele ruimtes. De kinderen van de verschillende leefgroepen kunnen steeds naar binnen of naar buiten zonder een andere leefgroep te moeten storen. Ieder leefgroep heeft zijn eigen privé-circulatiesysteem.

De begeleiders kunnen steeds in tijd en ruimte beslissen welke groepen waar en wanneer met elkaar in contact komen. De begeleiders kunnen snel en efficiënt door de verschillende shortcuts van de ene naar de andere leefgroep gaan om ergens tijdelijk bij te springen.

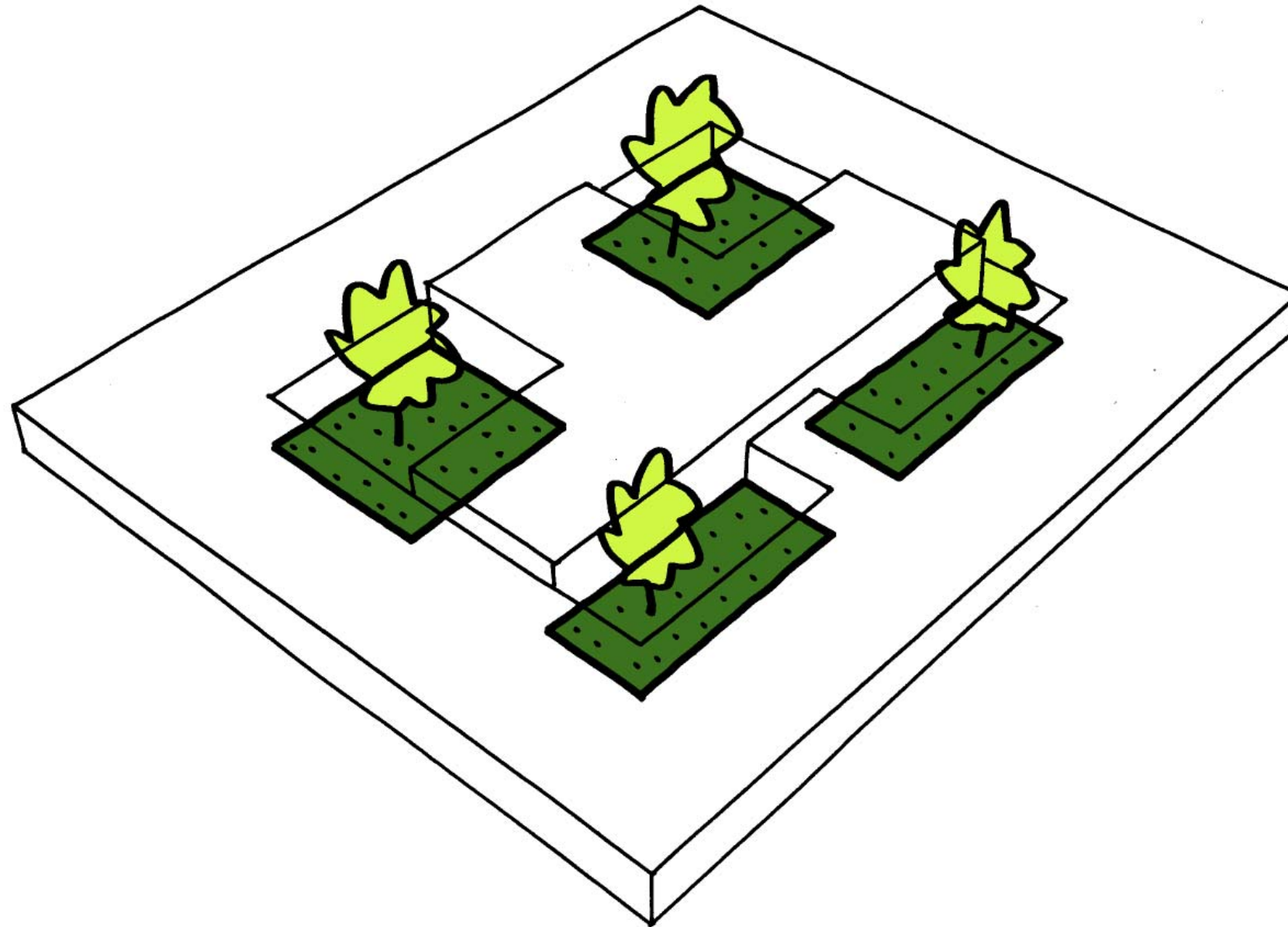
Omdat het internaat slechts één bouwlaag bevat is het gebouw zeer eenvoudig te controleren en is het zeer toegankelijk en gebruiksvriendelijk voor mindervaliden.

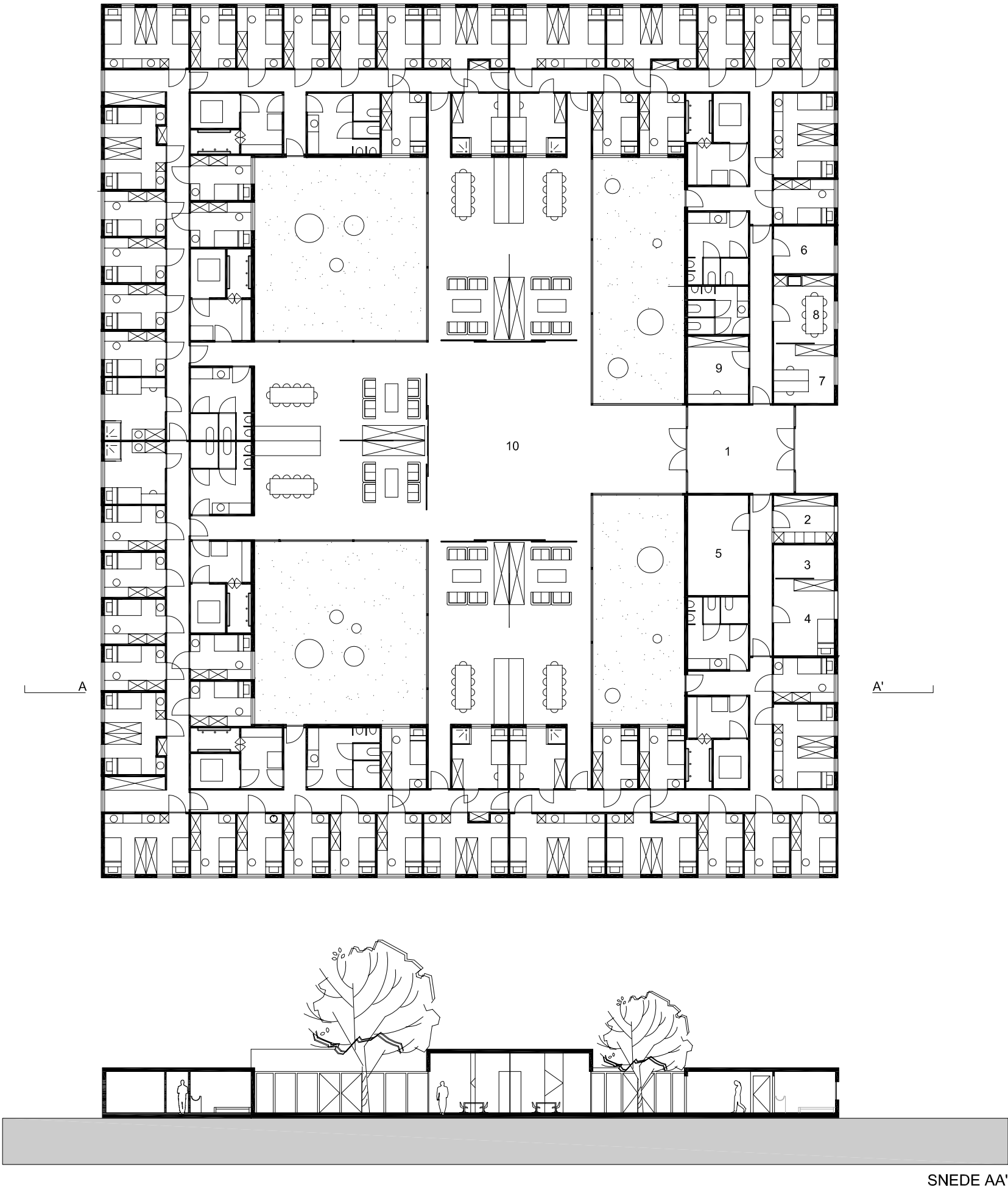
4.3 PATIO'S

De vier patio's worden zeer gebruiks- en onderhoudsvriendelijk ingericht. De patio's worden lichtglooiend aangelegd zodat er verschillende zit- en speelzones ontstaan. Inheemse en sterke plantensoorten zullen de buitenruimtes verder inrichten.

Het dak is voorzien met een extensief groen dak. Deze ecologische oplossing biedt een extra bescherming van de dakdichting. Een groendak garandeert bovendien extra isolatie.

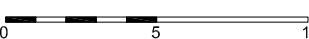

4.4 PLANNEN - SNEDES - GEVELS

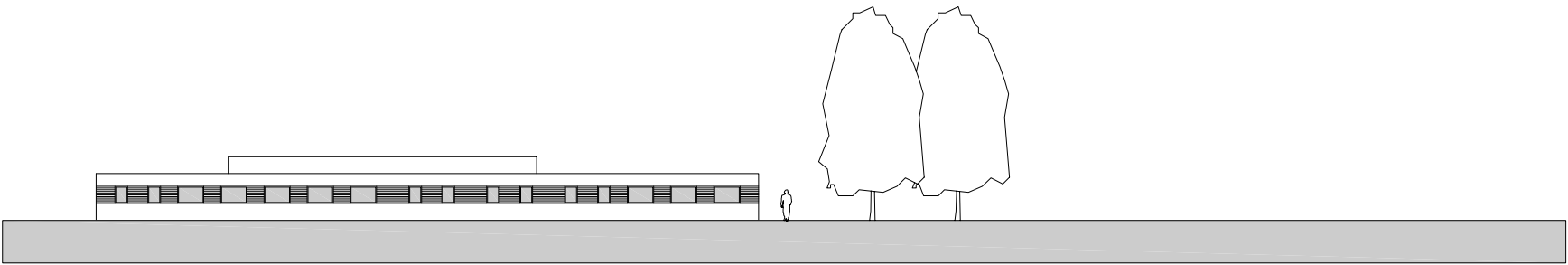

PLANNEN NIVEAU 0
SCHAAL 1/250

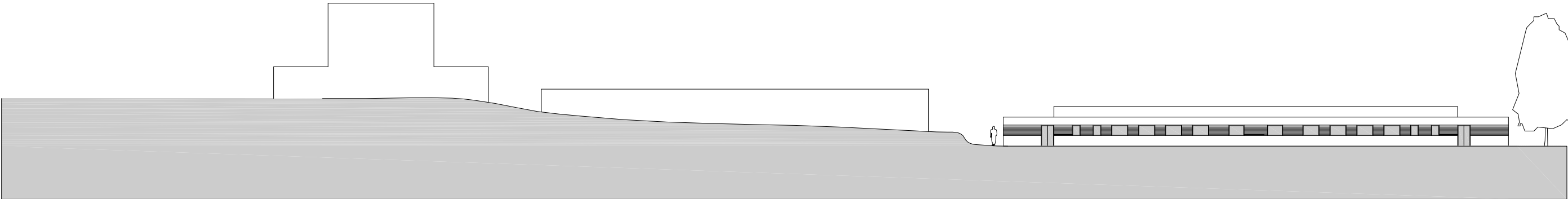
- 1. INKOM
- 2. WASSERIJ
- 3. TIME OUT
- 4. EHBO
- 5. SNOEZELRUIMTE
- 6. TECHNISCH LOKAAL
- 7. BURELEN
- 8. WAAKKAMER
- 9. BALIE
- 10. CENTRALE SPEELRUIMTE

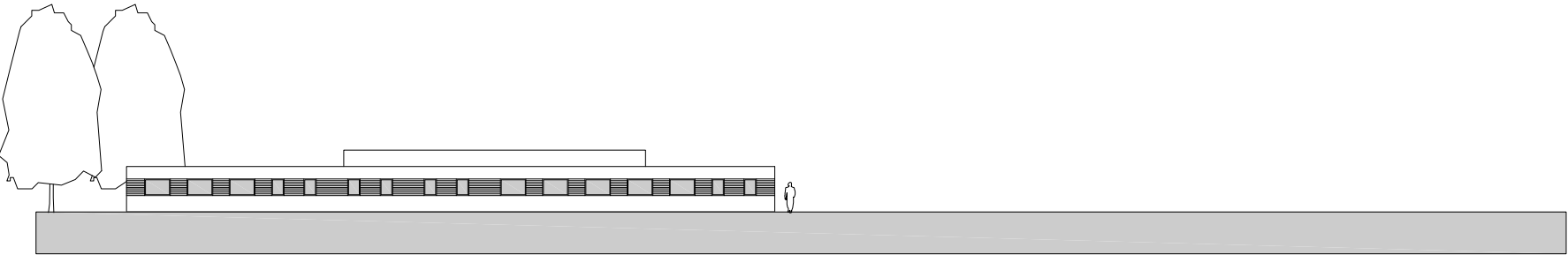
4.4 PLANNEN - SNEDES - GEVELS

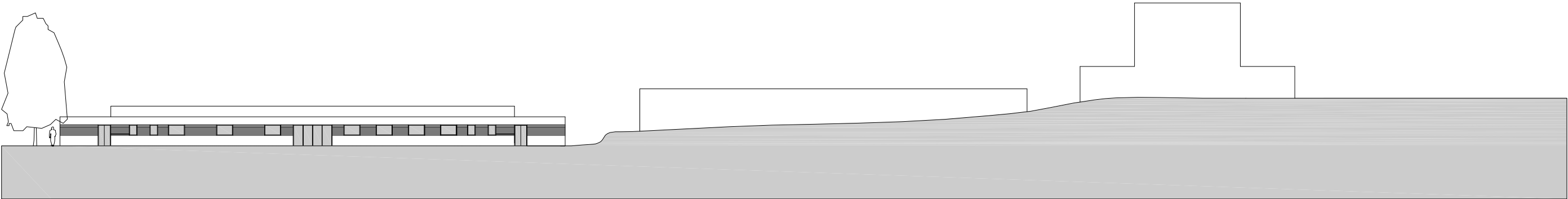
NOORDGEVEL

OOSTGEVEL

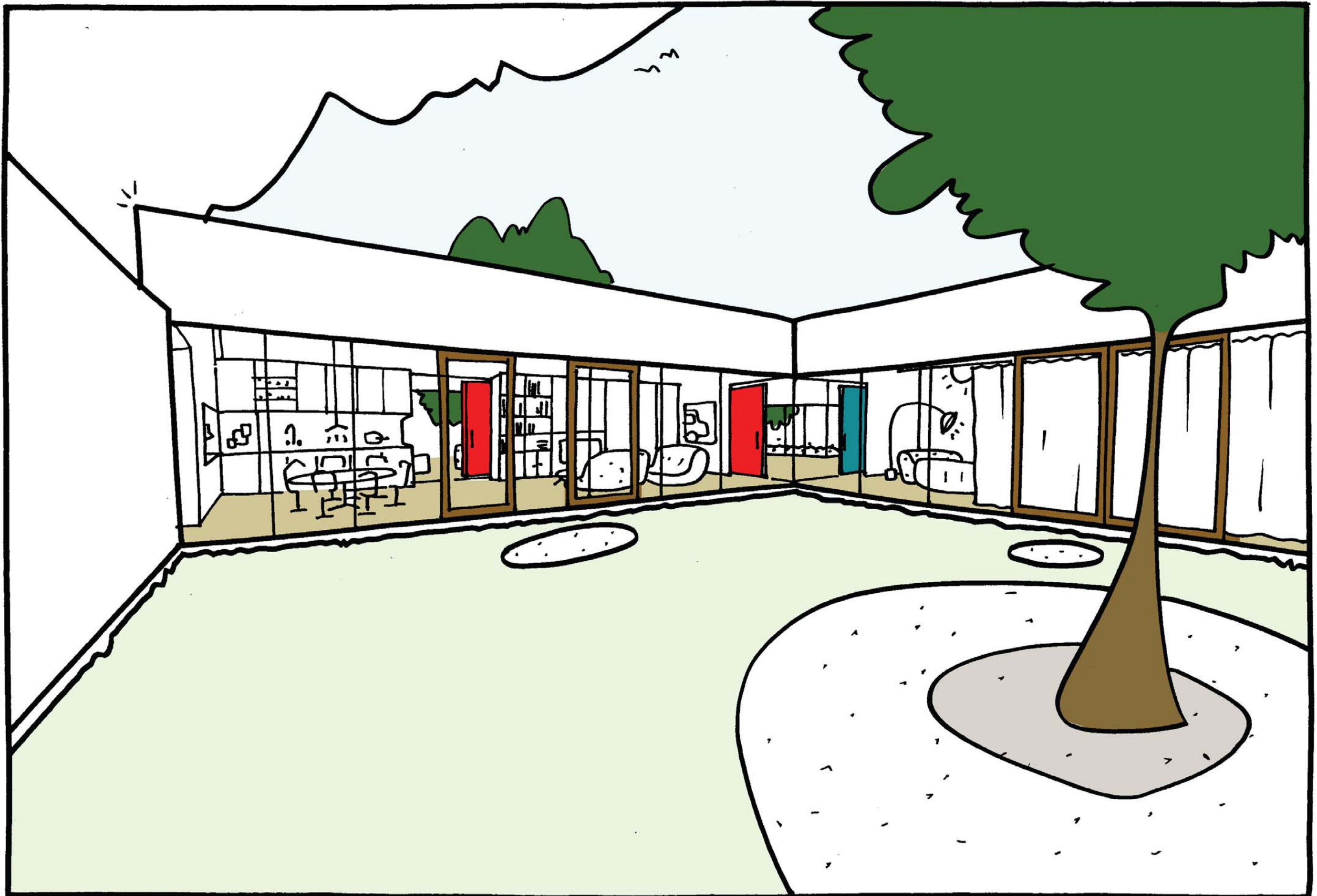

ZUIDGEVEL

WESTGEVEL

zicht van een patio met leefruimtes

5 HEEMSCHOOL II: MPI EN BUSO

'Oudere schoolgebouwen weerspiegelen in hun architectuur maatschappelijke hiërarchieën en waarden.

De ruimtes van een schoolgebouw zijn naast de ouders en de leerkracht de derde opvoeder en toch stralen sommige schoolgebouwen een dusdanige ongezelligheid uit dat het niet verwonderlijk is dat alle bezoekers er zo vlug mogelijk weer weg willen.

Het is belangrijk om zonlicht te kunnen ervaren, bescherming tegen lawaai te bieden en vooral om vrije ruimte toe te laten. Concreet betekent dit, dat minstens 10% van de nuttige oppervlakte zonder vooropgezette functie voor onvoorziene omstandigheden vrijgehouden wordt en dat men hierbij ook met de ideeën van kinderen rekening houdt.' (uit Architectuur en Onderwijs, Art Basics for Children, Gerhard Jäger)

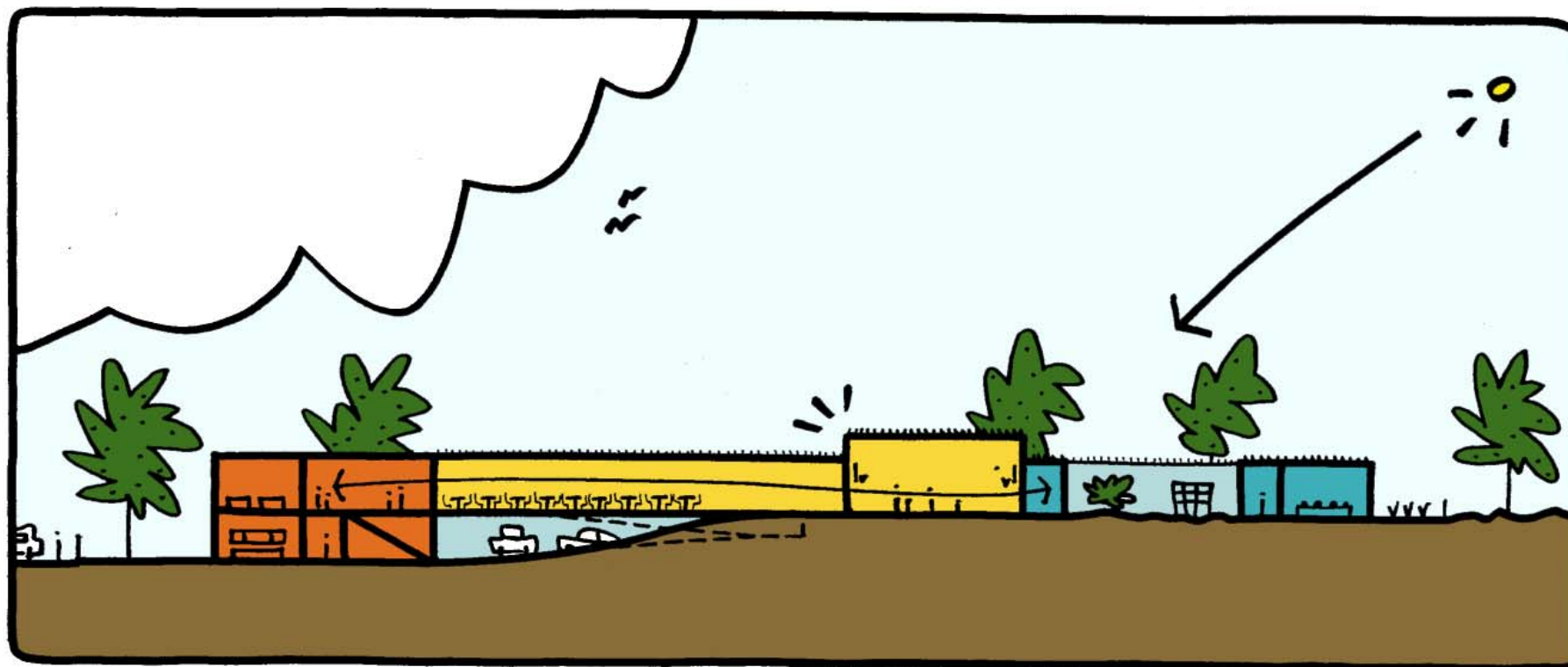
De Heemschool II is eigenlijk een samengaan van twee scholen: MPI en BUSO. De werking van de beide scholen is complementair. Dit samenleven vraagt het zoeken naar een optimale *modus vivendi*. Een duidelijke fysieke verbinding tussen beide is essentieel. Veel van de voorzieningen worden immers gedeeld: refter, turnzaal, kinezaal, hydrobad, snoezelruimte en enkele klaslokalen.

We stellen voor het MPI in het huidige internaat onder te brengen en het BUSO in het nieuwbouwgedeelte. Tussen beide scholen organiseren we de gemeenschappelijke ruimtes.

De lokalen van MPI en BUSO en hun gemeenschappelijke voorzieningen liggen op één niveau. Hierdoor zijn de scholen zeer toegankelijk en gebruiksvriendelijk voor mindervaliden.

Zoals in elke school zijn er ook hier verschillende soorten ruimtes te onderscheiden: de klaslokalen voor de diverse leefgemeenschappen waar je ook individueel kan leren, de speelruimte aansluitend aan de klaslokalen en de gemeenschappelijke centrale voorzieningen.

Deze drie verschillende ruimtes hebben elk hun bijzondere breedte, hoogte, lichtinval en relatie met de buitenomgeving. Elke soort ruimte heeft zijn eigen portie geborgenheid en gezelligheid eigen aan de specifieke functie van de ruimte.

5.1 PROGRAMMA

MPI:

Het bestaande internaat wordt omgebouwd tot schoolgebouw. We stellen voor hier het MPI in onder te brengen. We voorzien een nieuwe lift en ruime trap.

De bestaande kolomstructuur dicteert een helder ritme dat we aanhouden voor de organisatie van de klaslokalen. Op de begane grond bevinden zich de klassen voor de kleuters met hun sanitair en de leefgemeenschap voor de autistische kinderen. Alle kleuterklassen geven uit op een grote gemeenschappelijke polyvalente binnenruimte. Op de eerste verdieping bevinden zich alle klaslokalen voor het lager.

De kookklas ligt op de eerste verdieping aansluitend bij de refter en de keuken. De computerklas ligt op de begane grond. We stellen voor deze infrastructuur te delen met het BUSO.

Het ergolokaal ligt op de eerste verdieping, de logo- en orthoruimtes op de begane grond en allemaal dicht bij de lift en trap.

Het MPI wordt verbonden met het BUSO door een nieuwe verbinding inclusief hellingbaan.

BUSO:

De klaslokalen van het BUSO liggen zo compact mogelijk georganiseerd rond een centrale patio. De klaslokalen kunnen helder opgedeeld worden in OV1 en OV2. We voorzien brede gangen. De autistische jongeren krijgen hun buitenruimte in de beschermde patio.

De administratie voor het BUSO bevindt zich aansluitend bij de gemeenschappelijke voorzieningen en de hoofdingang. Door deze centrale positie in het scholencomplex zijn de medewerkers maximaal betrokken bij de dagelijkse werking van de school.

De gemeenschappelijke ruimtes:

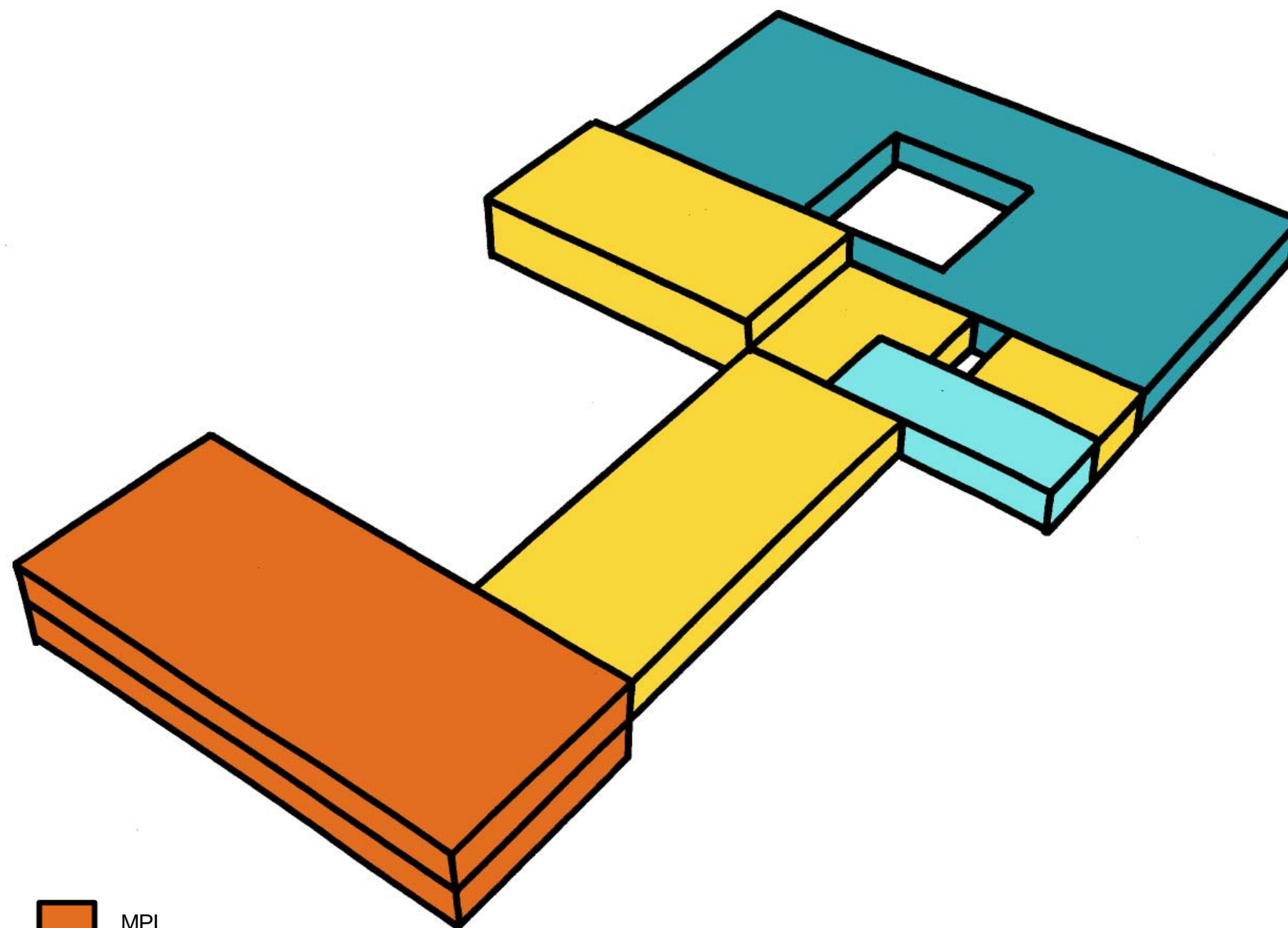
De gemeenschappelijke ruimtes liggen strategisch tussen beide scholen.

De cluster turnzaal, kinezaal, hydrobad ligt naast de centrale inkom hal. De turnzaal is een grote polyvalente ruimte die maximaal kan geopend worden naar deze centrale hal. Samen werken de turnzaal en de centrale hal eveneens als grote binnenspeelplaats bij slecht weer en kan er occasioneel een groter evenement worden georganiseerd zoals een sinterklaasfeest.

De klaslokalen voor levensbeschouwelijke vakken liggen rond een kleine patio. Ze worden hierdoor intiem verlicht overeenkomstig de inhoud van de lessen. De snoezelruimte ligt naast deze lokalen.

Tussen MPI en BUSO ligt een brede gang inclusief hellingbaan waar zich ook de refter bevindt aansluitend bij de keuken. Vanuit de refter kijk je panoramisch uit over de centrale speelplaats.

Onder de verbinding tussen beide scholen is er ruimte voor een grote technische ruimte en extra parkeerplaatsen voor medewerkers.

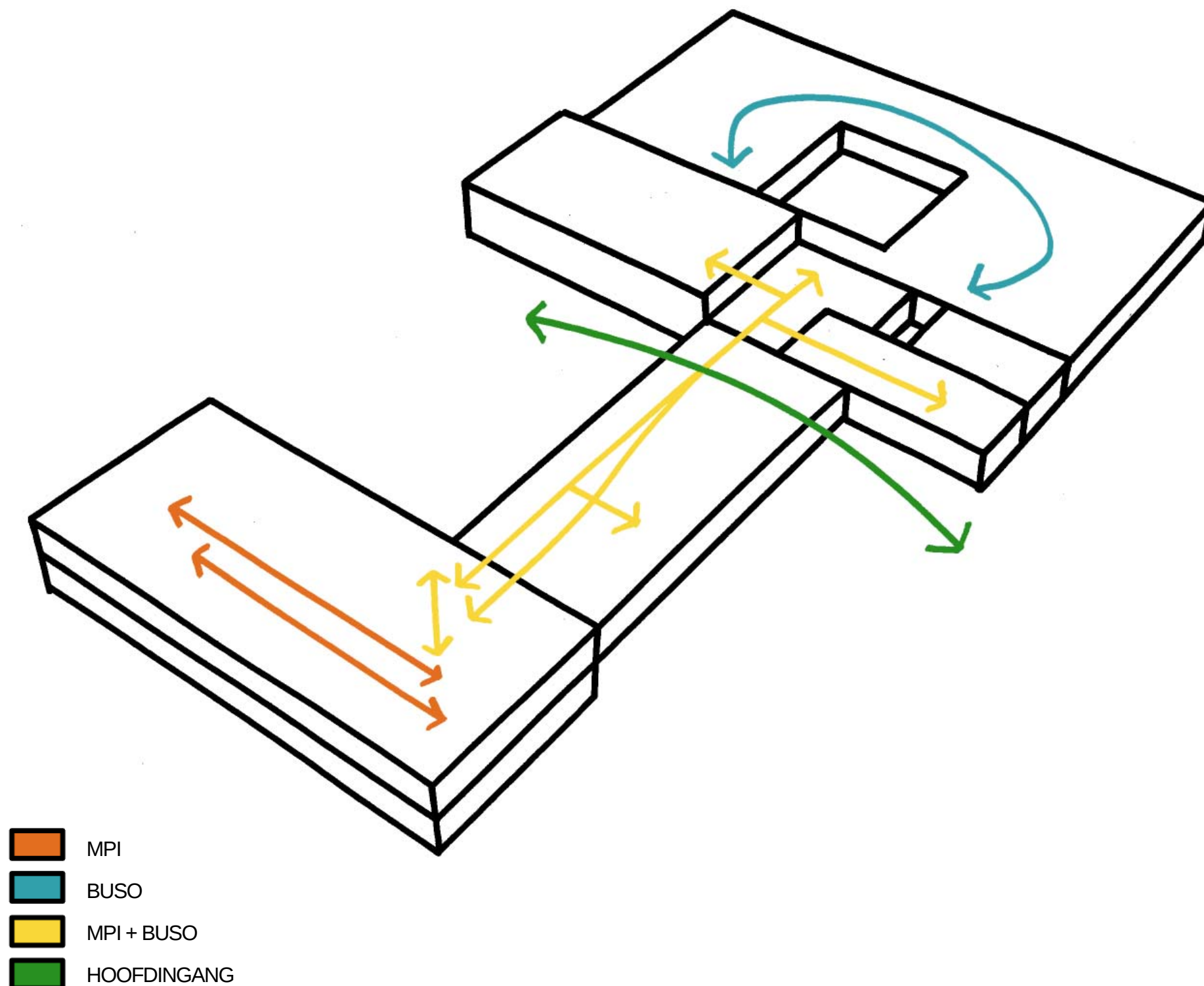

- MPI
- BUSO
- ADMINISTRATIE BUSO
- GEMEENSCHAPPELIJK MPI + BUSO

5.2 CIRCULATIE

Centraal in het scholencomplex bevindt zich de overdekte hoofdingang. De ingang voor de kinderen is naar keuze, aan de zuidzijde van het schoolgebouw of via de centrale speelplaats aan de noordzijde. Langs de zuidzijde ligt ook de huidige parking voor de medewerkers aansluitend bij de administratie voor het BUSO.

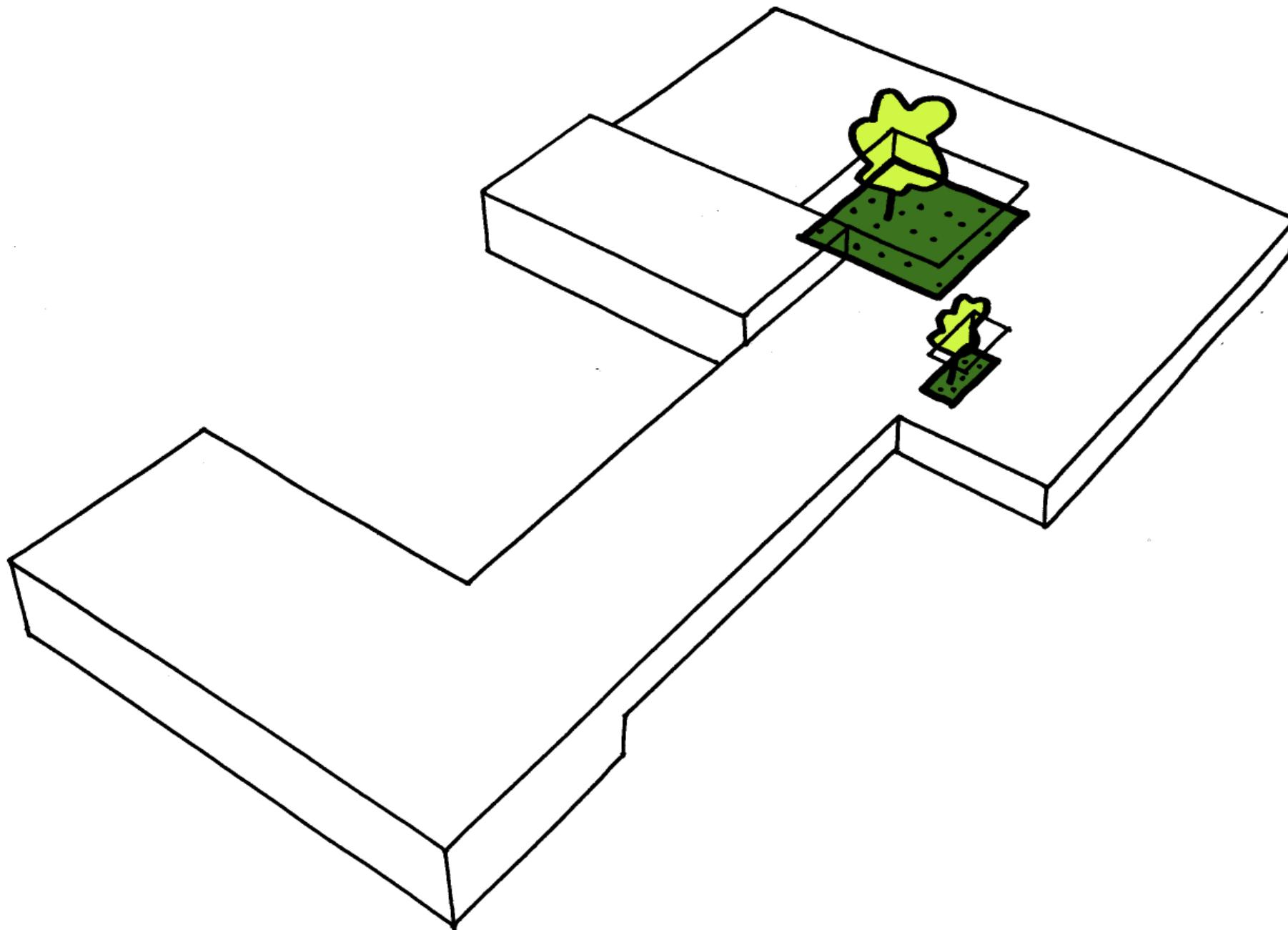
Eenmaal in de centrale hal gaan de leerlingen links of rechts naar hun respectievelijke school en klaslokaal. De leerlingen van het MPI kunnen ofwel via de hellingbaan, de trap of de lift naar de gelijkvloerse verdieping. Op die manier garanderen we een maximale aansluiting van beide verdiepingen op elkaar.

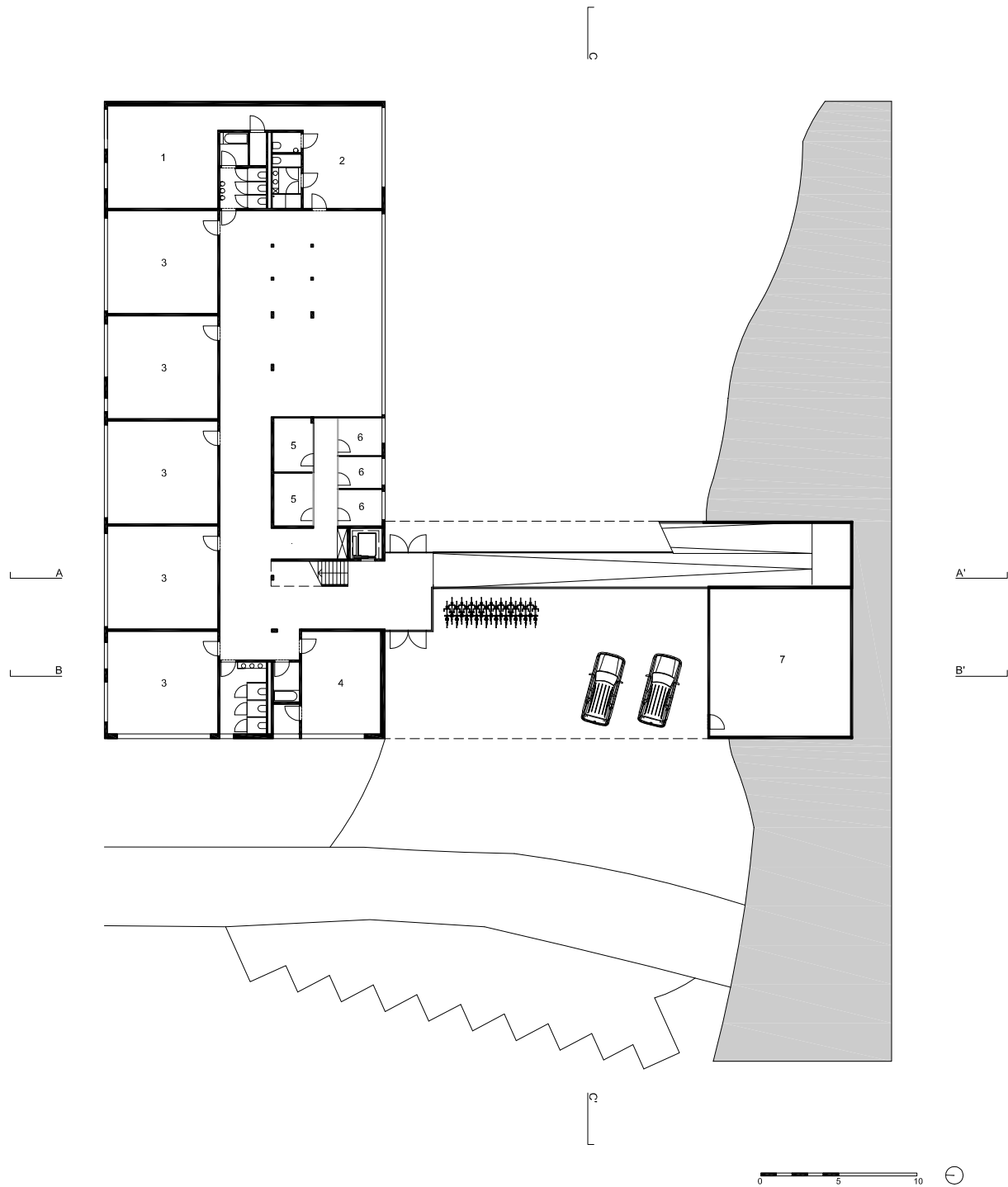
5.3 PATIO'S

De twee patio's worden zeer gebruiks- en onderhoudsvriendelijk ingericht. De patio voor de autistische leerlingen worden lichtglooiend aangelegd zodat er verschillende zit- en speelzones ontstaan. Inheemse en sterke plantensoorten zullen de buitenruimtes verder inrichten.

Het dak is voorzien met een extensief groen dak. Deze ecologische oplossing biedt een extra bescherming van de dakdichting. Een groendak garandeert bovendien extra isolatie.

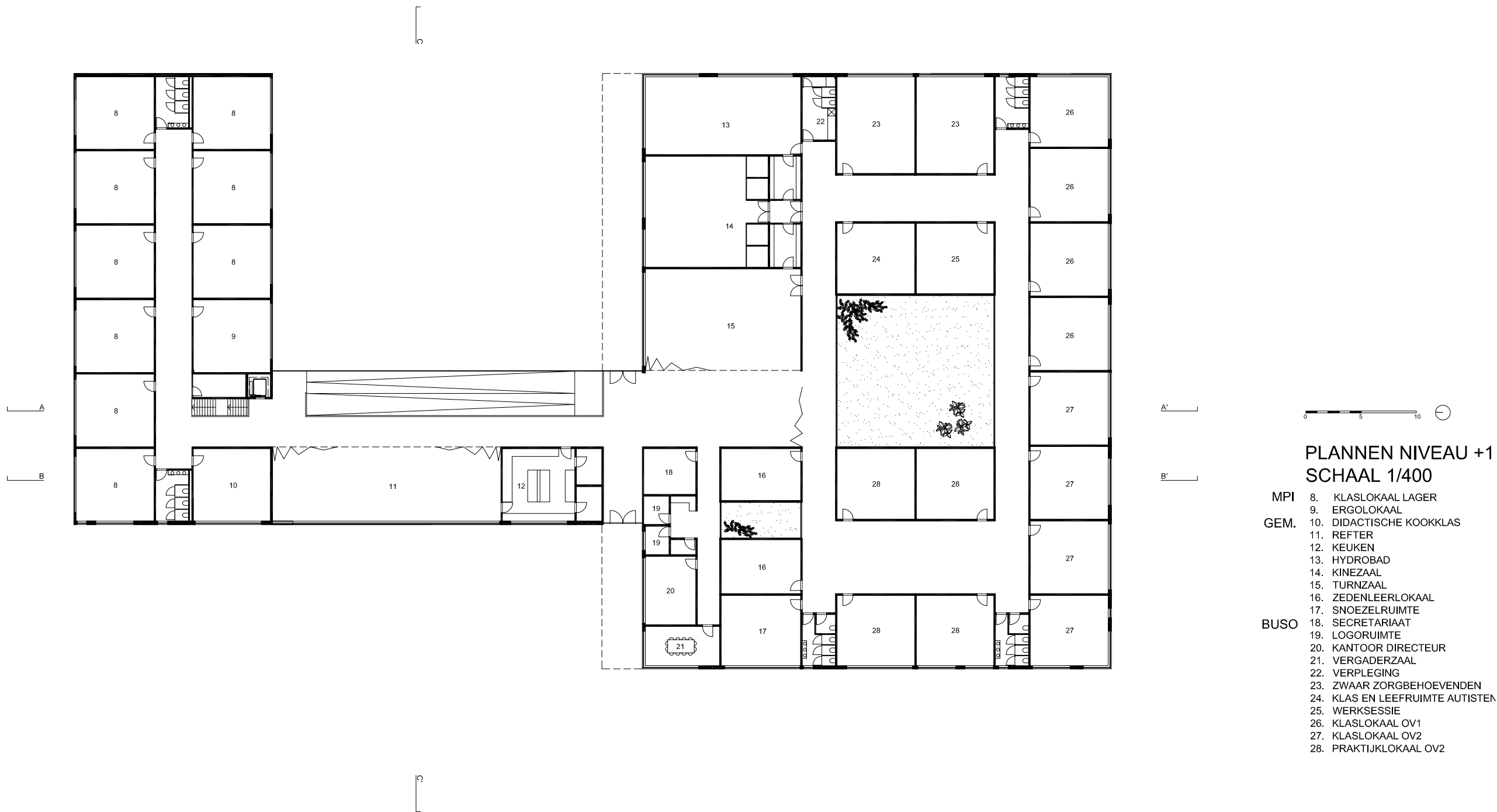
5.4 PLANNEN - SNEDES - GEVELS

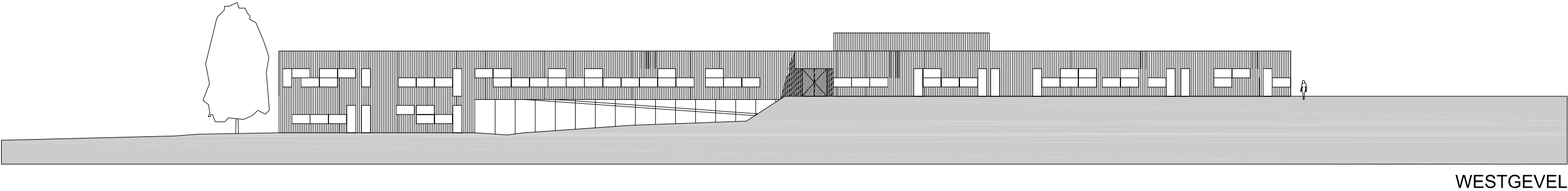
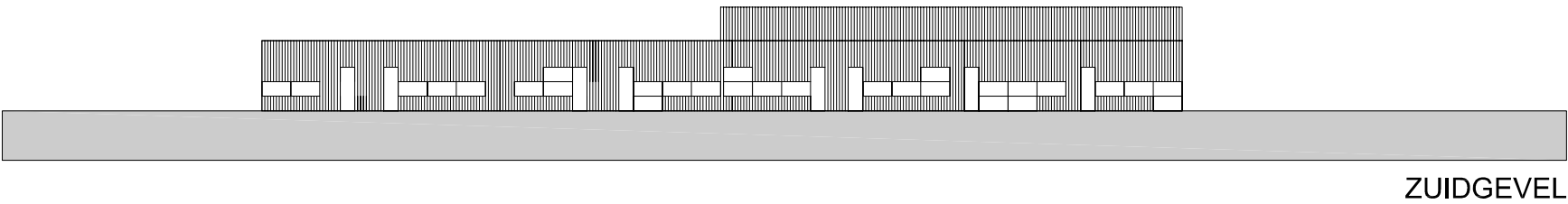
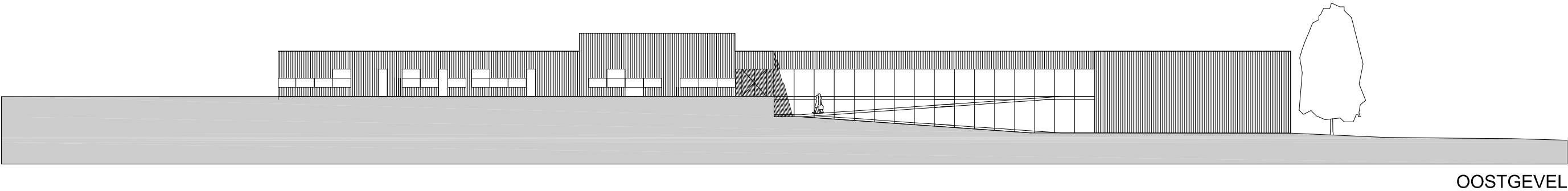
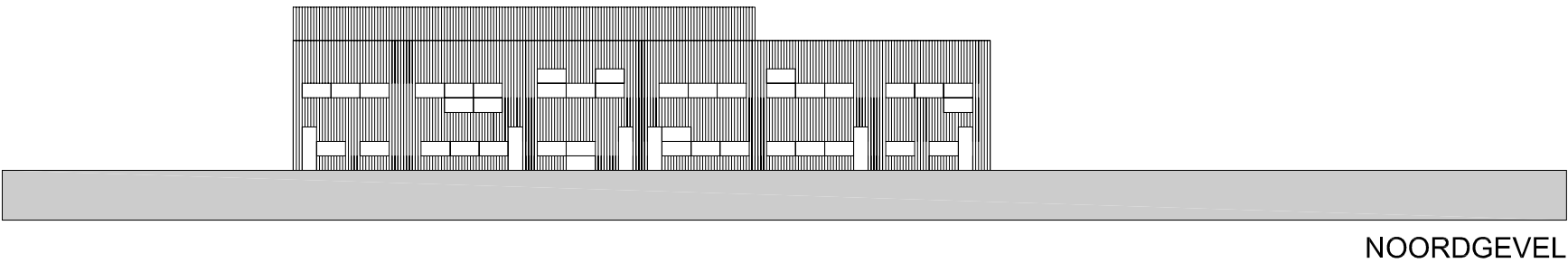
PLANNEN NIVEAU 0
SCHAAL 1/400

- MPI
1. KLASLOKAAL
AUTISTEN
 2. LEEFRUIMTE
 3. KLASLOKAAL
KLEUTERS
 4. KLASLOKAAL
LAGER
 5. ORTHOPEDAGOOG
 6. LOGORUIMTE
 7. TECHNISCHE
RUIMTE

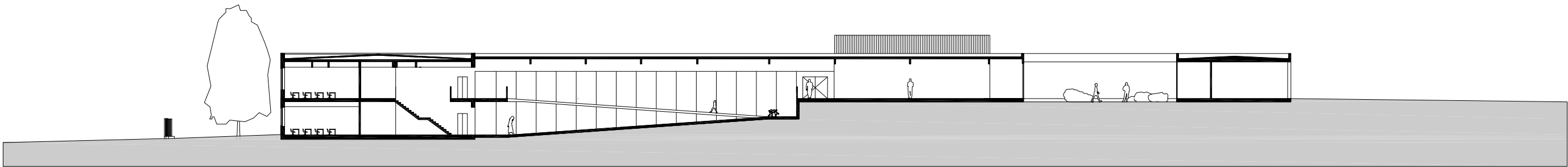
5.4 PLANNEN - SNEDES - GEVELS

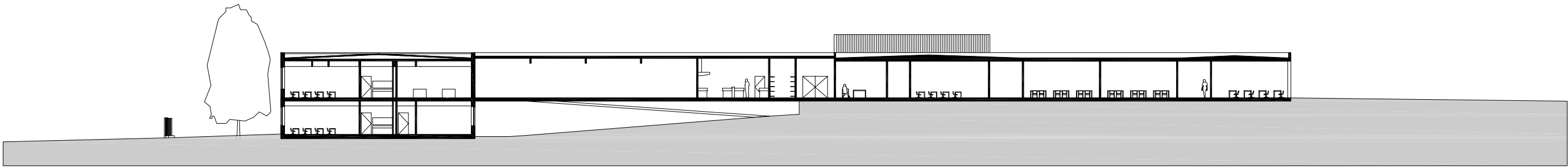
5.4 PLANNEN - SNEDES - GEVELS

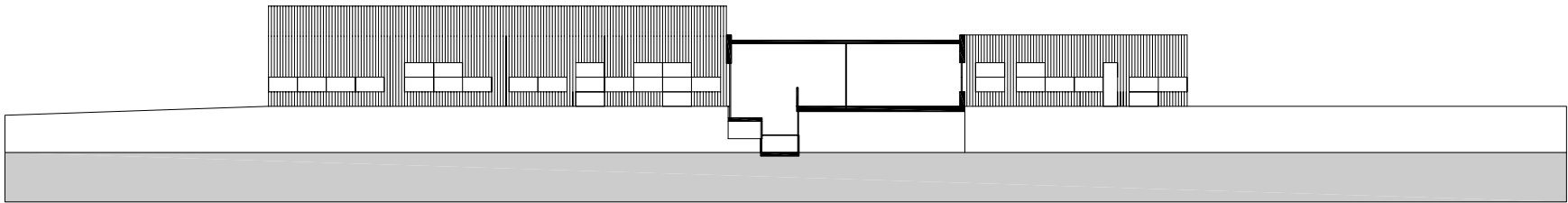
5.4 PLANNEN - SNEDES - GEVELS

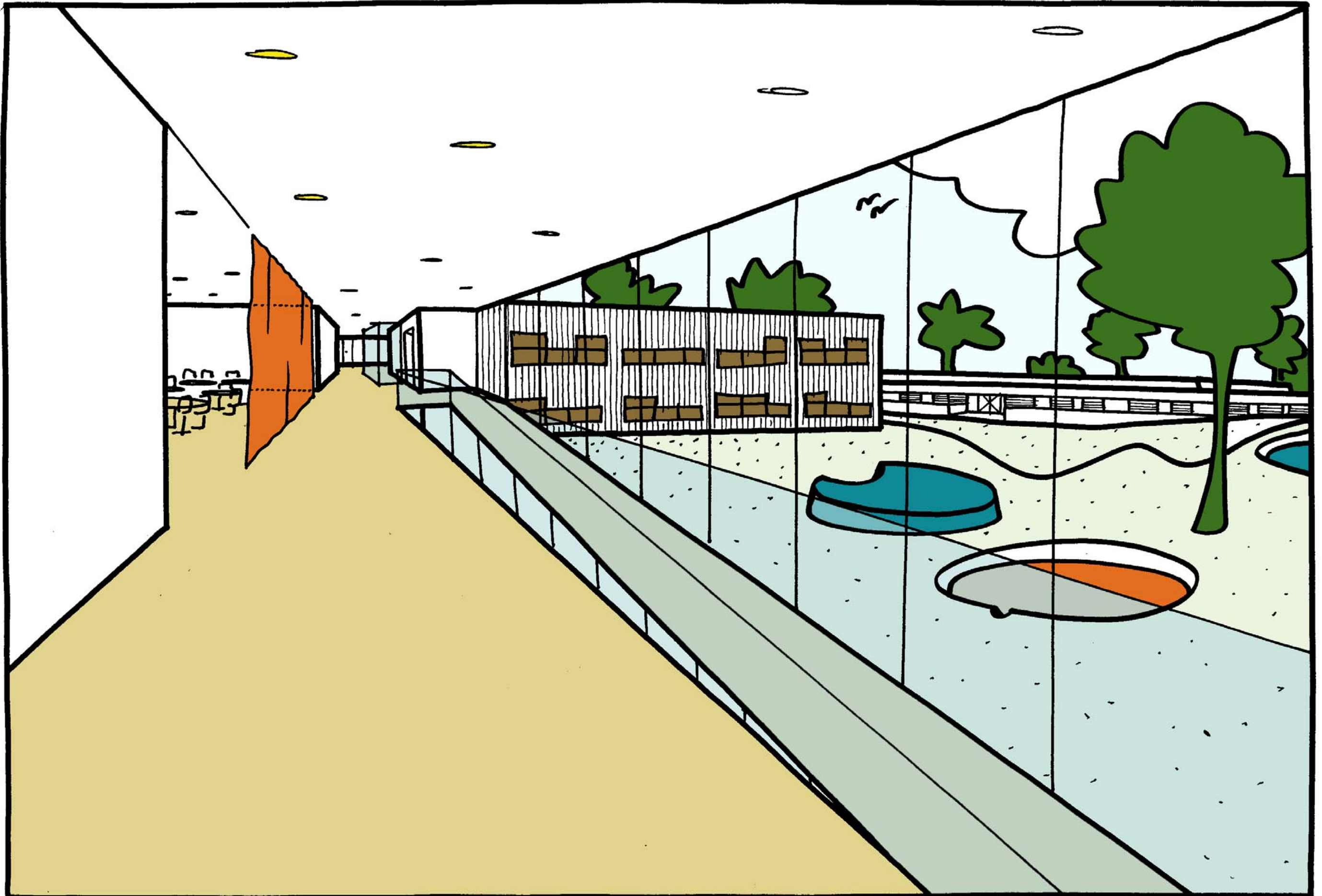
SNEDE AA

SNEDE BB

SNEDE CC'

zicht van de verbindingsgang met de refter